



UMEÅ UNIVERSITY

# Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i företagsekonomi

## Syllabus for the PhD program in Business Administration

**Omfattning:** 240 högskolepoäng/120 högskolepoäng  
**Examen:** Ekonomie doktorexamen/ekonomie licentiatexamen  
Filosofie doktor/filosofie licentiatexamen  
**Nivåtillhörighet:** Forskarnivå  
**Fastställande:** 2022-05-31  
**Ikraftträdande:** 2022-07-01  
**Ansvarig instans:** Samhällsvetenskapliga fakulteten

## 1 Mål för utbildningen

Företagsekonomi är ett ämne som är inriktad mot att studera aspekter i, och om, företag och organisationer i vid mening. Detta inbegriper studier i entreprenörskap, marknadsföring, management, redovisning och finansiering.

### 1.1 Doktorexamen

För doktorexamen skall, enligt examensordningen, doktoranden efter genomgången utbildning:

#### *Kunskap och förståelse*

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av huvudområdet företagsekonomi,
- visa djup och aktuell specialistkunskap inom de delar av företagsekonomiämnet som relaterar till det i forskarutbildningen ingående avhandlingsarbetet, samt
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med företagsekonomiämnets metoder i synnerhet

#### *Färdighet och förmåga*

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av komplexa företeelser, frågeställningar och situationer inom ämnet,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar inom ämnet samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället samhället i övrigt,



## UMEÅ UNIVERSITY

- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, samt
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

### *Värderingsförmåga och förhållningssätt*

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar,
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, samt
- visa på förmåga att argumentera för det företagsekonomiska perspektivets betydelse för vetenskap och samhället i stort.

### *Vetenskaplig avhandling*

- erhålla ett godkänt betyg på en doktorsavhandling motsvarande 150 högskolepoäng.

## **1.2 Licentiatexamen**

För licentiatexamen skall, enligt examensordningen, doktoranden efter genomgången utbildning:

### *Kunskap och förståelse*

- visa kunskap och förståelse inom huvudområdet företagsekonomi,
- visa kunskap och förståelse för aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av ämnet, samt
- visa fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdet i synnerhet.

### *Färdighet och förmåga*

- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, samt
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

### *Värderingsförmåga och förhållningssätt*

- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, samt
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

### *Vetenskaplig uppsats*

- erhålla ett godkänt betyg på en licentiatuppsats motsvarande 75 högskolepoäng.



## UMEÅ UNIVERSITY

## 2 Behörighet och förkunskapskrav

För att bli antagen till utbildning på forskarnivå krävs det att sökanden (1) har grundläggande behörighet och den särskilda behörighet som samhällsvetenskaplig fakultet kan ha föreskrivit, och (2) bedöms ha sådan förmåga i övrigt som behövs för att tillgodogöra sig utbildningen (HF 7 kap 35 §).

### 2.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet till utbildning på forskarnivå har den som har (1) avlagt en examen på avancerad nivå, (2) fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller (3) på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

### 2.2 Särskild behörighet

För att uppfylla kravet på särskild behörighet att antas till forskarutbildning i företagsekonomi krävs att den sökande, med godkänt resultat, har genomgått kurser inom ämnet företagsekonomi omfattande minst 90 högskolepoäng, inkluderande ett självständigt arbete omfattande minst 15 högskolepoäng. Kraven anses uppfyllda även av den som på annat sätt, inom eller utom landet, förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

## 3 Urval, bedömningsgrunder och antagning

Urval bland sökande som uppfyller behörighetskraven skall göras med hänsyn till deras förmåga att tillgodogöra sig forskarutbildningen och baseras på följande bedömningsgrunder (listade utan inbördes prioritet):

- tidigare studieresultat,
- kvaliteten på inskickad forskningsskiss och dess relation till utlysningens inriktning,
- kommunikativ förmåga, såväl skriftlig som muntlig,
- metodologisk, analytisk och kritisk förmåga,
- samarbetsförmåga och självständighet,
- förmåga att hålla givna tidsramar,
- personlig lämplighet.

Enbart det förhållandet att en sökande bedöms kunna få tidigare utbildning eller yrkesverksamhet tillgodoräknad för utbildningen får inte vid urval ge sökanden företräde framför andra sökande (HF 7 kap. 41 §). Jämn representation mellan kvinnor och män i antagning till forskarutbildningen eftersträvas.

### 3.1 Beslut om antagning till doktorsexamen

Beslut om antagning till utbildning på forskarnivå med doktorsexamen som slutmål fattas av Handelshögskolans rektor, tillika prefekt, efter förslag från enhetens biträdande prefekt i samråd med utsedd rekryteringsgrupp vid enheten. Samtidigt med beslut om antagning fastställer Handelshögskolans rektor den finansieringsplan som upprättats av biträdande prefekt.



## UMEÅ UNIVERSITY

Ansökan om tillgodoräknande av tidigare utbildning görs i samband med antagning och studietiden minskas med motsvarande tillgodoräknade poäng. Utgångspunkten är att forskarutbildningen omfattar fyra år, motsvarande 240 högskolepoäng. Vid ansökan om tillgodoräknande av 60 högskolepoäng eller mer fattas beslut av fakultetens dekan. Tillgodoräknade kurser ska anges i den individuella studieplanen och registreras i LADOK.

### **3.2 Beslut om antagning till licentiatexamen**

Enligt Umeå universitets delegationsordning är det fakultetens dekan som fattar beslut om antagning till utbildning på forskarnivå med licentiatexamen som slutmål och detta får endast ske när den sökande skriftligen begär detta. Samtidigt med beslut om antagning fastställer Handelshögskolans rektor den finansieringsplan som upprättats av biträdande prefekt.

## **4 Utbildningens uppläggning och innehåll**

### **4.1 Utbildningens uppläggning**

Utbildning på forskarnivå i företagsekonomi avslutas med doktorsexamen eller licentiatexamen. Studier som avslutas med doktorsexamen omfattar 240 högskolepoäng, vilket motsvarar fyra års nettostudietid och består av en kursdel om 90 högskolepoäng och en doktorsavhandling om 150 högskolepoäng. Studier som avslutas med licentiatexamen omfattar 120 högskolepoäng, vilket motsvarar två års nettostudietid och består av en kursdel om 45 högskolepoäng och en licentiatuppsats om 75 högskolepoäng. En doktorand som antagits till forskarutbildning som skall avslutas med doktorsexamen kan, om han/hon så önskar, avlägga licentiatexamen som ett etappmål.

### **4.2 Individuell studieplan**

För varje doktorand skall en individuell studieplan upprättas som bland annat ska omfatta en plan för avhandlingsarbetet, en plan för finansiering, samt en plan för kurser och handledning. Den individuella studieplanen fastställs av examinator efter samråd med handledare och doktorand. Den individuella studieplanen skall följas upp terminsvis av handledare och doktorand, samt årligen granskas av forskarutbildningskommittén och fastställs av ansvarig för forskarutbildningen.

### **4.3Handledning**

I samband med antagning till forskarutbildningen utser Handelshögskolans rektor, utifrån förslag från biträdande prefekt, minst två handledare, varav en till huvudhandledare. Huvudhandledaren ska normalt vara anställd vid enheten för företagsekonomi. Samtliga handledare ska vara disputerade och minst en handledare ska ha docentkompetens. Minst en av handledarna ska även ha genomgått den av Umeå universitet anordnade utbildningen för handledare eller kunna påvisa motsvarande kompetens (genom att exempelvis erhållit motsvarande pedagogiska meriter från annat lärosäte).

Handledarnas huvuduppgift är att fortlöpande stötta doktorandens avhandlingsprocess genom att exempelvis läsa, diskutera och kritiskt granska doktorandens forskning. Handledarna ska även bistå med råd och anvisningar vid studiernas planering, samt i samråd med doktoranden tillse att studierna fortlöper enligt den individuella studieplanen. En heltidsstuderande doktorand har, i enlighet med *Regler för utbildning på forskarnivå vid*



## UMEÅ UNIVERSITY

Umeå universitet (FS 1.1-334-21) rätt till 100 timmars handledning per år under fyra år (för doktorsexamen) alternativt två år (för licentiatexamen). Deltidsstuderande doktorander har rätt till handledning i omfattning motsvarande aktivitetsgrad.

### 4.4 Vetenskapliga seminarier

Syftet med deltagande i de vetenskapliga seminarierna är att den studerande skall bibringas förmåga att delta i den vetenskapliga debatten inom ämnet samt förmåga att diskutera sitt arbete i ett vetenskapligt forum. Speciella tillfällen avsätts för presentation av avhandlingsplan, mittseminarium och internt slutseminarium med utsedda opponenter. Seminarium där avhandlingsplan presenteras skall hållas inom 6–9 månader efter antagning, ett mittseminarium när halva utbildningstiden genomförts (dvs. 24 månader) och internt slutseminarium, motsvarande en intern disputation med utsedda opponenter, när avhandlingsarbetet bedöms som nära nog fullbordat (dock minst 12 veckor innan disputation). Speciella riktlinjer för respektive seminarium finns angivna i särskilda dokument.

### 4.5 Kurser

Kursdelen består av obligatoriska och valfria kurser. De ska ge teoretiskt och metodologiskt stöd för avhandlings- respektive uppsatsarbetet. Ämneskurser skall öka den studerandes ämneskunskaper inom det område som valts medan valfria kurser kan läsas inom ämnen som ligger utanför den studerandes avhandlings- respektive uppsatsämne. Val av kurser beslutas av examinator efter förslag från doktorand och handledare. Här skall utöver fördelning av kurser enligt nedan även kravet på inslag av engelska i utbildningen beaktas, motsvarande minst 15 högskolepoäng i utbildningen för doktorsexamen samt minst 7,5 högskolepoäng i utbildningen för licentiatexamen. Externa kurser som ges av andra institutioner eller universitet kan tillgodoräknas efter bedömning av examinator.

#### *Doktorsexamen*

Utbildning på forskarnivå i företagsekonomi består av en kursdel omfattande 90 högskolepoäng, vilka fördelas så att 60 högskolepoäng utgörs av obligatoriska kurser och 30 högskolepoäng utgörs av valfria kurser.

Obligatoriska kurser för doktorsexamen (60 hp):

- Ämnesstudier i företagsekonomisk teoribildning, 30 hp
- Studier i företagsekonomisk metodologi och metodik, 30 hp
  - Metodologi/forskningsdesign, 15 hp
  - Kvalitativa metoder, 7,5 hp
  - Kvantitativa metoder, 7,5 hp

Valfria kurser för doktorsexamen (30 hp):

- Exempelvis vidare ämnesstudier, metodfördjupning, idéhistoria, vetenskapsteori

#### *Licentiatexamen*

Utbildning på forskarnivå i företagsekonomi med licentiatexamen som etapp/slutmål består av en kursdel omfattande 45 högskolepoäng, vilka fördelas så att 30 högskolepoäng utgörs av obligatoriska kurser och 15 högskolepoäng utgörs av valfria kurser.



## UMEÅ UNIVERSITY

Obligatoriska kurser för licentiatexamen (30 hp):

- Ämnesstudier i företagsekonomisk teoribildning, 15 hp
- Studier i företagsekonomisk metodologi och metodik, 15 hp
  - Metodologi/forskningsdesign, 7,5 hp
  - Kvalitativa eller kvantitativa metoder, 7,5 hp

Valfria kurser för licentiatexamen (15 hp):

- Exempelvis vidare ämnesstudier, metodfördjupning, idéhistoria, vetenskapsteori

### **4.6 Doktorsavhandling/licentiatuppsats samt försvar**

Doktorsavhandlingen/licentiatuppsatsen skall utformas antingen som ett enhetligt, sammanhängande vetenskapligt verk (monografiavhandling) eller som en sammanläggning av vetenskapliga uppsatser med en introduktion och en integrerad sammanfattning av dessa (sammanläggningsavhandling). Kravet på självständighet utesluter inte att avhandlingsarbetet kan ingå i ett större forskningsprojekt. En vetenskaplig avhandling, som har författats av två personer gemensamt, får godkännas som doktorsavhandling om författarnas insatser kan särskiljas.

Doktorsavhandlingen skall försvaras muntligt vid en offentlig disputation och bedöms av en av fakulteten utsedd betygsnämnd med något av betygen godkänd eller underkänd. Vid betygsättningen skall hänsyn tas till innehållet i avhandlingen och till försvaret av den.

Licentiatuppsatsen skall försvaras muntligt vid ett offentligt seminarium. Den bedöms av en av fakulteten utsedd betygsnämnd med något av betygen godkänd eller underkänd. Vid betygsättningen skall hänsyn tas till innehållet i uppsatsen och till försvaret av uppsatsen vid seminarietillfället.

## **5 Examen**

Doktorsexamen i företagsekonomi uppnås efter att doktoranden fullgjort en utbildning på forskarnivå om 240 högskolepoäng inom det företagsekonomiska ämnet och därvid har fått betyget godkänd vid de prov som ingår i utbildningen samt författat och vid en offentlig disputation försvarat en doktorsavhandling, som godkänts av betygsnämnden.

Licentiatexamen i företagsekonomi uppnås efter att doktoranden fullgjort en utbildning på forskarnivå om 120 högskolepoäng inom det företagsekonomiska ämnet och därvid har fått betyget godkänd vid de prov som ingår i utbildningen samt författat och vid ett seminarium försvarat en licentiatuppsats, som godkänts av betygsnämnden.

## **6 Övriga anvisningar**

Huvudregeln är att forskarstuderande som antagits efter den 1 juli 2022 följer den nya allmänna studieplanen för att få en examen för utbildning på forskarnivå.

Den som har påbörjat sina forskarstudier före den 1 juli 2022 liksom den som dessförinnan har antagits till en sådan utbildning men fått anstånd till tid därefter med att påbörja utbildningen, har rätt att slutföra sin utbildning för att få en examen enligt de äldre bestämmelserna, dock längst till och med den 30 juni 2030.



## UMEÅ UNIVERSITY

Gällande bestämmelser om utbildning på forskarnivå framgår av:

- Högskoleförordningen (HF): 5 kap. (anställning som doktorand), 6 kap. (utbildningen) och 7 kap (tillträde till utbildningen), bilaga 2 (examensordning)
- Antagningsordning för utbildning på forskarnivå vid Umeå universitet
- Lokal examensordning vid Umeå universitet
- Utbildning på forskarnivå vid den samhällsvetenskapliga fakulteten